

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

Olje og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Oslo, 20.januar 2009

Deres ref 08/03391-1

WWF Høringsvar på ordningen med tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO)

WWF mener TFO må avvikles som tildelingsmekanisme på norsk sokkel og reagerer på at nye blokker ble tildelt 18. desember i fjor, en måned før høringsfristen på TFO-ordningen. Flere områder ble da tildelt i miljø sensitive områder.

- *Ordningen er i strid med Stortingets vedtak om at norske havområder skal forvaltes etter en helhetlig økosystembasert modell*
 - *Ordningen har utviklet seg til å gå utover det som var utgangspunktet og fungerer i dag som en omgåelse av dagens petroleumsregelverk og de normale tildelingsrundene.*
 - *Ordningen tilsidesetter viktige forvaltningsprosesser slik som forvaltningsplaner og vernplaner og åpner for årlige omkamper i miljø sensitive områder.*
 - *Det tildeles blokker i miljø sensitive områder, i strid med miljøfaglig anbefalinger.*
 - *Det er lite innsyn og åpenhet rundt TFO-tildelingene*
 - *Når et område først er definert som TFO er det ikke ingen mekanisme som endrer status basert på ny tilgjengelig kunnskap og ingen reell mulighet for tilbaketrekking av konsesjonen.*
 - *Prosessen gir liten mulighet for politisk styring av aktivitetsnivå på norsk sokkel og muligheten til å fremme potensielle gassfelter fremfor oljefelter.*
-

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

WWF-Norge viser til høringsbrev vedrørende ordningen med tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) og sender herved over våre kommentarer.

I oversendelsesbrevet står det at ”ordningen har også vært kritisert av miljøorganisasjonene”. Det stemmer at en samlet miljøbevegelse i Norge har kritisert ordningen, men det er en kraftig unnløstelse å ikke samtidig nevne at fagdirektorater og forskningsinstitusjoner også har kritisert TFO-ordningen, blant annet i forbindelse med høringsrunden i januar 2008 og innspill til forvaltningsplanen for Norskehavet i august 2008.

WWF reagerer på tidspunktet for høringen, og finner det uakseptabelt at nye leteområder ble tildelt etter TFO-ordningen 18. desember i fjor, en måned før høringsfristen på hele ordningen. Flere høringsinstanser, inkludert WWF, har gitt uttrykk for at TFO-ordningen bør avvikles. Tildelingen før jul gir signaler om at Regjeringen ikke har tatt kritikken alvorlig, og vi mistenker at det er liten reell vilje til å endre ordningen selv om det vil komme mye kritikk i høringsrunden.

WWF mener TFO ordningen bør avvikles, og de følgende punktene begrunner dette.

TFO ivaretar ikke økosystembasert forvaltning

Stortinget vedtok i St.meld 12 (2001-2002) Rent og rikt hav å legge økosystembasert forvaltning til grunn for bruk av ressursene i norske havområder. Norske myndigheter har høstet internasjonal anerkjennelse for arbeidet med forvaltningsplaner. TFO-ordningen bryter med Stortingets intensjoner og prinsippene bak modellen og undergraver forvaltningsplanene ved at ordningen tilsidesetter miljøfaglige anbefalinger, åpner for årlige omkamper om petroleumsvirksomhet i miljø-sensitive havområder og ikke gir mulighet til å vurdere den totale miljøbelastningen på de aktuelle områdene.

Havforskningsinstituttet skriver i sin høringsuttalelse til TFO-runden i januar 2008:

”Havforskningsinstituttet mener også at et viktig steg i å operasjonalisere økosystembasert forvaltning består i å bringe prosesser som TFO inn i den ordinære økosystembaserte forvaltningen av våre havområder som skjer i regi av forvaltningsplanene. TFO-prosessen bør derfor i framtiden skje som et ledd i utviklingen eller revisjonen av de regionale forvaltningsplanene”.

Ordningen har utviklet seg til å gå utover det som var utgangspunktet og fungerer i dag som en omgåelse av dagens petroleumsregelverk og de normale tildelingsrundene

Som et supplement til konsesjonsrundene, ble Tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) presentert i St.meld nr 38 (2001-2002). Den nye ordningen skulle føre til utvinning av ressursene i modne områder

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

hvor petroleumsvirksomheten var avtagende, men hvor det var et klart potensial for å påvise mindre ressurser som var lønnsomme å utvinne dersom disse ble tilknyttet eksisterende installasjoner. Videre ble det presisert at dette var aktuelt for områder i Nordsjøen og enkelte områder i Norskehavet.

I 2004 ble områder i Norskehavet en del av TFO, og til tross for det som sto i meldingen ble også 25 blokker eller deler av blokker i Barentshavet ble inkludert. Barentshavet er ikke å regne som et modent område når det gjelder petroleumsutvinning, og ved å inkludere blokker her har Regjeringen gått utenfor mandatet og begrunnelsen til å beholde TFO-ordningen. Tildeling av forhåndsdefinerte områder foregår hvert eneste år, mens konsesjonsrundene de siste årene har vært hvert annet år. I dag omfatter TFO 197 blokker (TFO 2007), det er langt mer enn de ordinære konsesjonsrundene.

Direktoratet for Naturforvaltning (DN) har også ønsket en revurdering av TFO, da tildelingsordningen har gått svært langt i fra det som var utgangspunktet for opprettelsen av TFO. DN skrev i sin høringsuttalelse til forslag til TFO fra 18.01.08: *"Sett i lys av at TFO allerede er utvidet innover i et av de høyest prioriterte av de verdifulle områdene i Barentshavet, samt omfattende forslag til utvidelser av TFO områder i verdifulle og miljø sensitive områder i 2008, stiller DN spørsmål om TFO-systemet gjennomføres innenfor sine opprinnelige intensjoner."*

Ordningen tilsidesetter viktige forvaltningsprosesser slik som forvaltningsplaner og vernplaner og åpner for årlige omkamper i miljø sensitive områder.

WWF er enig med Havforskningsinstituttet som skriver i sin høringsuttalelse: *Havforskningsinstituttet er kritisk til dagens TFO ordning fordi denne er lite tilpasset dagens økosystembaserte forvaltningsstrategier. Prosessen rundt etableringen av de regionale helhetlige forvaltningsplanene legger opp til at rammer for virksomhet skal legges med enn viss tidshorisont – 4 år i Barentshavet, og være bredt forankret i tverrfaglige etatsgrupper og referansegrupper. TFO ordningen er ikke en del av dette men opererer utenfor forvaltningsplanene. Dette skaper både en usikkerhet omkring ansvar og råd, samt undergraver verdien av forvaltningsplanene.*

Dagens TFO ordning åpner for årlige omkamper av tidligere beslutninger om vern. Vi har sett dette spesielt for de viktige gytefeltene på Mørebankene der det er foreslått TFO områder både i 2007 og 2008 (samt i konsesjonsrundene). Havforskningsinstituttet har ved hver anledning frarådet at disse åpnes av hensyn til områdenes særlige verdi og sårbarhet. Denne vurderingen endrer seg ikke fra ett år til det neste, men TFO prosessen åpner for at de samme områdene, eller blokker innefor de samme verdifulle områdene kan nomineres i påfølgende år.

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

Det tildeles blokker i miljøensitive områder, i strid med miljøfaglig anbefalinger.

Regjeringen tildelte utvinningstillatelser under TFO-ordningen torsdag 18. desember 2008 og WWF konstanterer at det i Norskehavet blant annet ble delt ut letetillatelser i gyteområde for sild i blokk 6507/12. Det er også gitt løyver i gyteområde for uer i kvadrant 6406 og 6407. I tillegg er det i Barentshavet gitt letetillatelser på Tromsøflaket, noe WWF er svært kritisk til. Både DN og HI anbefalte at ingen blokker ble tildelt i Norskehavet før etter at forvaltningsplanen er ferdig, og WWF finner det svært kritikkverdigg at Regjeringen valgte å ignorere de miljøfaglige rådene. Utdelingen illustrerer tydelig vår kritikk av at TFO-ordningen er en "snarvei" til tildelinger uten at miljøhensyn tillegges nok vekt.

Det er også viktig å minne om at i det opprinnelige forslaget til utvidelse av modne områder på norsk sokkel sendt ut av Olje- og energidepartementet 23.01.08 så fraråder Miljøverndepartementets faginstanser ved Statens forurensningstilsyn (SFT) og Direktoratet for Naturforvaltning at 31 av de 34 foreslåtte blokkene skulle defineres som modne, da områdene var sårbare ift fiskeri og miljøhensyn. WWF er glad for at en stor andel av de miljøfølsomme blokkene ikke ble tildelt, men har liten tillit til TFO-ordningen da det likevel er mulig med årlige omkamper om blokkene som denne gangen ikke ble tildelt.

Det er lite innsyn og åpenhet rundt TFO-tildelingene

I dag gis det ingen begrunnelse for hvorfor en blokk ikke blir tildelt, og det er dermed uavklart om en blokk tilbakeholdes på grunn av liten interesse fra petroleumsselskapene, av miljøhensyn eller om det var andre faktorer som spiller inn. Olje- og energidepartementet har varslet større åpenhet og gjennom høringer økt mulighet for påvirkning i tildelingsprosesser på norsk sokkel enn tidligere. Det er i dag et åpenbart underskudd på åpenhet om forhåndsdefinerte områders utstrekning og rundt omfanget av tildelinger i forhåndsdefinerte områder, noe som er et ytterligere argument for å avskaffe ordningen.

Havforskningsinstituttet skriver i sin høringsuttalelse: *Hele TFO prosessen bør åpnes for allment innsyn, også de departementale vurderinger for hvorfor man i enkelte områder velger å overse råd fra fagetater som Havforskningsinstituttet. Det bør også være større åpenhet om hvorfor de enkelte områdene blir nominert.*

Dersom TFO-ordningen ikke avvikles stiller WWF seg bak anbefalingene fra HI.

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

Når et område først er definert som TFO er det ikke ingen mekanisme som endrer status basert på ny tilgjengelig kunnskap og ingen reell mulighet for tilbaketrekking av konsesjonen.

TFO innebærer at områder som har vært definerte som forhåndsdefinerte områder i tidligere runder, automatisk vil bli en del av de neste rundene. Det vil bety at en beslutning fra tidligere år legger føringer for hvor mye areal som skal utlyses på norsk sokkel for tildelingsrunder i modne områder framover. Når blokker er inkludert i TFO vil de alltid være tilgjengelig for selskapene. Dette er i motsetning til de ordinære konsesjonsrundene, hvor områder som ikke blir tildelt vil være gjenstand for ny vurdering ved konsesjonsrunde. I de områdene som allerede er definert som modne vil det dermed ikke være mulig å revurdere en utlysning av området fra år til år

Det vil heller ikke bli bedt om miljøfaglige vurderinger for utlysning av områder som allerede er definert som modne. Det er kun i forbindelse med utvidelse av TFO at det som regel blir bedt om en miljøfaglig vurdering.

Proessen gir liten mulighet for politisk styring av aktivitetsnivå på norsk sokkel og muligheten til å fremme potensielle gassfelt fremfor oljefelt

Regjeringas klimamelding og det tverrpolitiske klimaforliket legger grunnlaget for norsk klimapolitikk. Så langt har imidlertid dette influert nasjonal politikk i liten grad. Norge har et moralsk ansvar i forhold til klimautslipp som følge av konsum av norske petroleumsprodukter, og dette hensynet trekker i retning av begrensning i tilføring av nytt areal til petroleumsindustrien.

I en global sammenheng kan norsk gass bidra positivt i en overgangsfase der fornybare energiformer gradvis bygges opp. Forutsetningen for at gass kan spille en positiv rolle i klimasammenheng er at stabil tilgang på gass erstatter mer forurensende energibærere, spesielt kull i kraftproduksjon. Norskehavet har betydelige gassressurser og det er antatt at Barentshavet også kan ha større gassfelt. Hensynet til økt utnyttelse av norske gassressurser på bekostning av investeringer i oljeproduksjon bør vektlegges i videre norsk petroleumsforvaltning. TFO-ordningen benyttes i dag ikke til å prioritere gass fremfor olje. WWF ønsker en utredning av om utvinning av hvordan gass kan prioriteres i petroleumpolitikken på bekostning av utvinning av olje.

Slik TFO fremstår i dag, mister politiske myndigheter kontrollen med konsesjonssystemet og dermed styring av tildelingstempo som har innvirkning på utvinningsgraden, investeringsnivået på sokkelen og muligheten for å ta ut områder på grunn av miljø- og fiskerihensyn.

WWF-Norge

Kristian Augustsgt. 7A
P.b. 6784 St.Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
info@wwf.no
www.wwf.no

Vennlig hilsen
WWF-Norge

Maren Esmark
Leder naturvern avdelingen